

Badanie QIS5

Podsumowanie piątego ilościowego badania wpływu QIS5 w Polsce

Grzegorz Szymański

Naczelnik Wydziału Metodologii Analiz Ryzyka
Departament Monitorowania Ryzyk (DMR)

Warszawa, 17 marca 2011 r.

Plan prezentacji

1. Cele badania
2. Organizacja badania
3. Udział w badaniu
4. Wyniki ilościowe
5. Wnioski jakościowe
6. Przyszłość

Cele badania QIS5

- **Ocena ilościowego wpływu** projektu Wyłącalność II na bilans oraz wyłącalność zakładów
- Weryfikacja poziomu **kalibracji** wymogów finansowych
- Zachęcenie zakładów oraz organów nadzoru do **przygotowania się** do wejścia w życie reżimu Wyłącalność II
- Zachęcenie organów nadzoru oraz zakładów do **prowadzenia stałego dialogu** w przygotowaniu do nowego systemu nadzoru

Organizacja badania

- Dokumentacja na stronach CEIOPS/EIOPA i KNF
- Terminy
 - 2.08.2010 – 31.10.2010 – badanie w zakładach
 - 11.2010 – 7.01.2011 – raporty krajowe
 - 8.01.2011 – 14.03.2011 – raport europejski
- Spotkania z krajowymi zakładami
 - 22.07.2010 – specyfikacja techniczna
 - 8.09.2010 – arkusz kalkulacyjny i kwestie wrażliwe
 - 10.12.2010 – propozycje zmian w akcie wykonawczym
- Pytania i odpowiedzi
- Dane finansowe za 2009 rok
- Praca w grupie zadaniowej EIOPA

Udział w badaniu

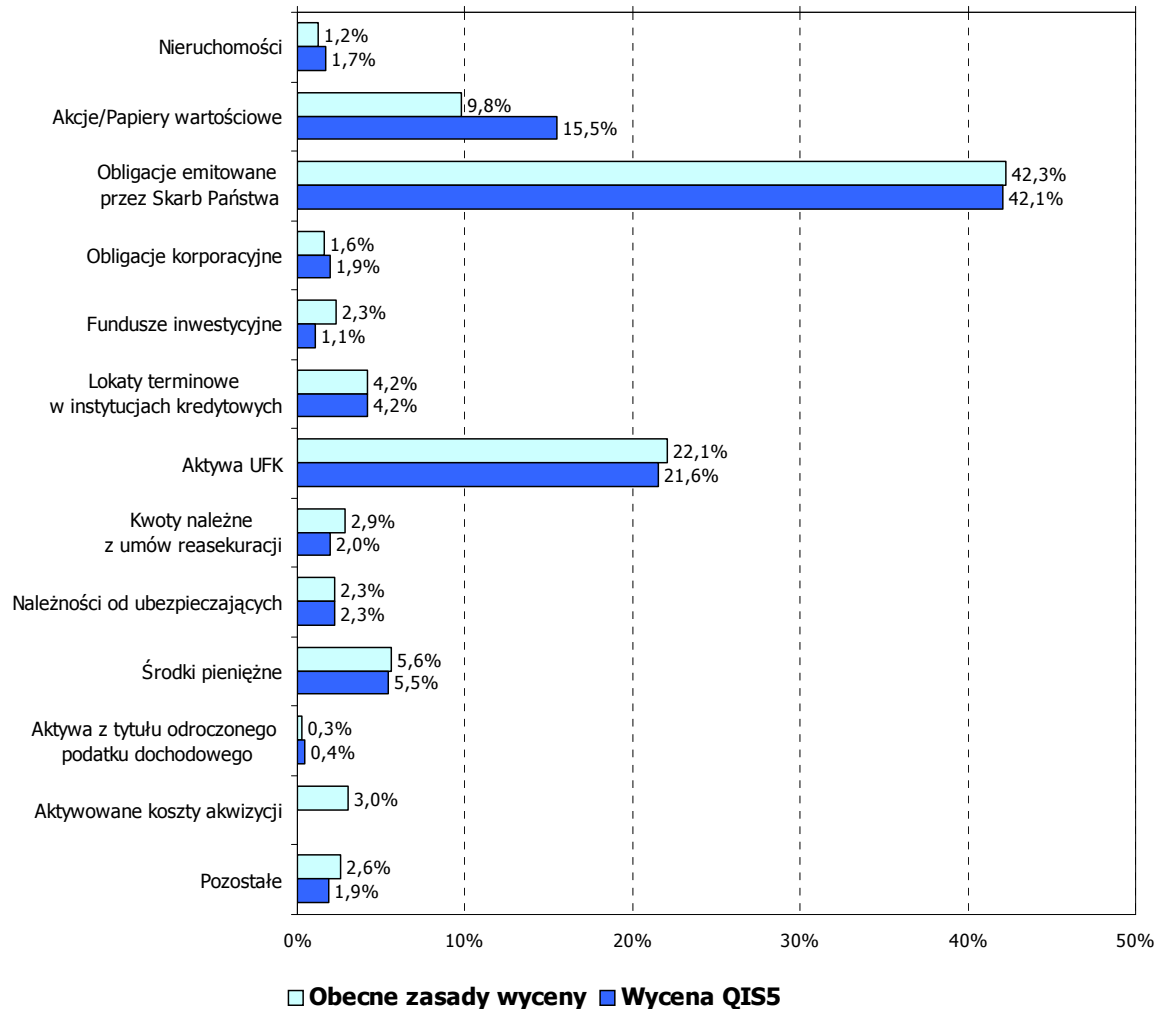
- 50 zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji
 - 24 zakłady ubezpieczeń na życie (89% udziału)
 - 26 zakładów ubezpieczeń majątkowo-osobowych (89% udziału)
 - spośród 59 krajowych zakładów, które byłyby objęte reżimem Wypłacalność II na koniec 2009 r. (85% udziału)
- 3 ubezpieczeniowe grupy kapitałowe
- 3 zakłady w zakresie kalibracji ryzyka składki i rezerw
- W zakresie modeli wewnętrznych:
 - 14 zakładów informacje jakościowe
 - 5 zakładów informacje ilościowe

Plan prezentacji

1. Cele badania
2. Organizacja badania
3. Udział w badaniu
- 4. Wyniki ilościowe**
 - Aktywa
 - Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe
 - Środki własne
 - Wymóg kapitałowy
 - Wypłacalność
5. Wnioski jakościowe
6. Przyszłość

Struktura aktywów

Struktura aktywów wg metodyki QIS5 oraz wg obecnych zasad wyceny

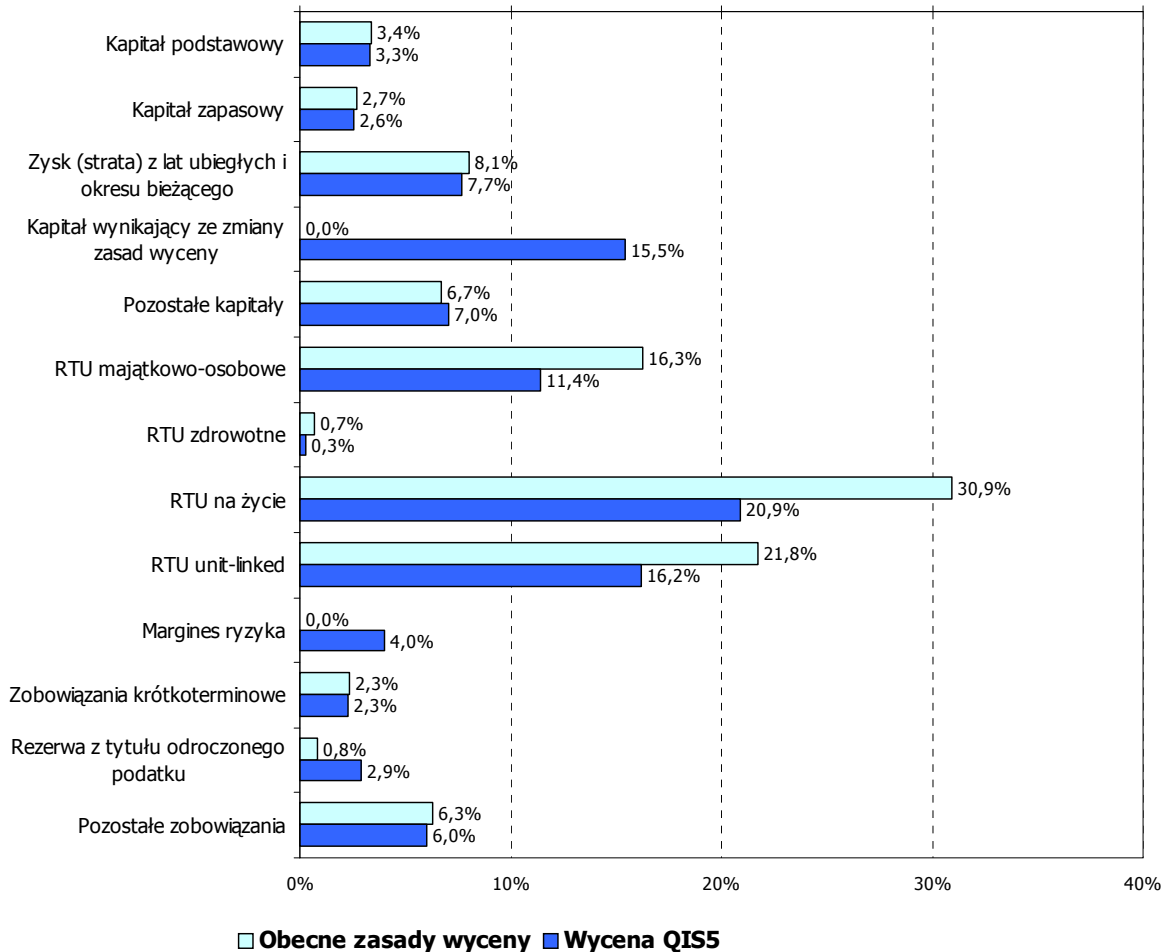

Struktura aktywów

- Przeniesienie z pasywów do aktywów udziału reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych
- Wzrost sumy bilansowej o 2,8%
- Brak odroczonej kosztów akwizycji
- Wycena wszystkich aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wg wartości godziwej

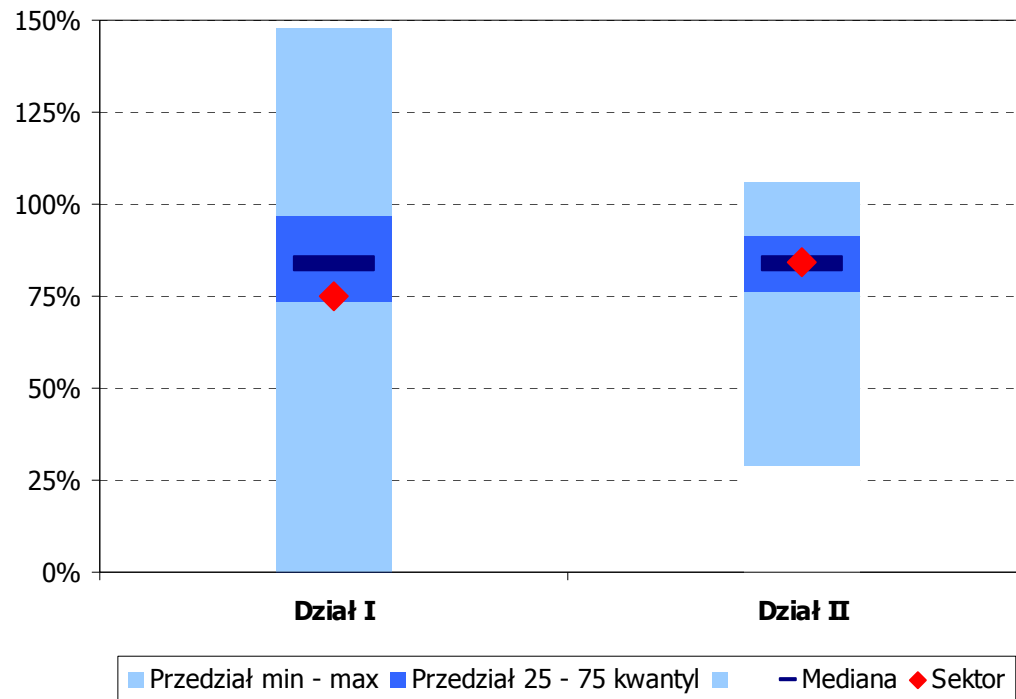
Struktura pasywów

Struktura pasywów wg metodyki QIS5 oraz wg obecnych zasad wyceny

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Stosunek rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto wg metodyki QIS5 do obecnych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto

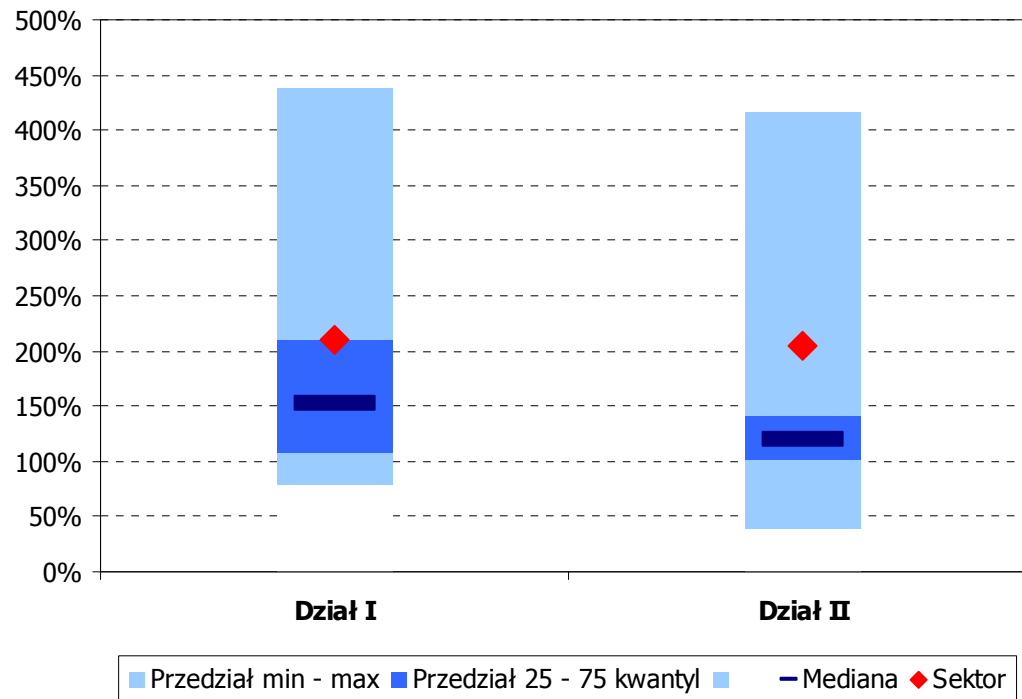

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

- Spadek wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych o 22% (25% dział I, 16% dział II)
- Przyczyny spadku wartości rezerw:
 - dyskontowanie w ubezpieczeniach majątkowo-osobowych
 - wyższa stopa dyskonta dla ubezpieczeń na życie
 - brak możliwości aktywowania kosztów akwizycji
 - wycena rynkowa zamiast ostrożnościowej
- Margines ryzyka
 - 6% najlepszego oszacowania na udziale własnym w ubezpieczeniach na życie
 - 14% najlepszego oszacowania na udziale własnym w ubezpieczeniach majątkowo-osobowych

Środki własne

Stosunek środków własnych wg metodyki QIS5 do obecnych środków własnych

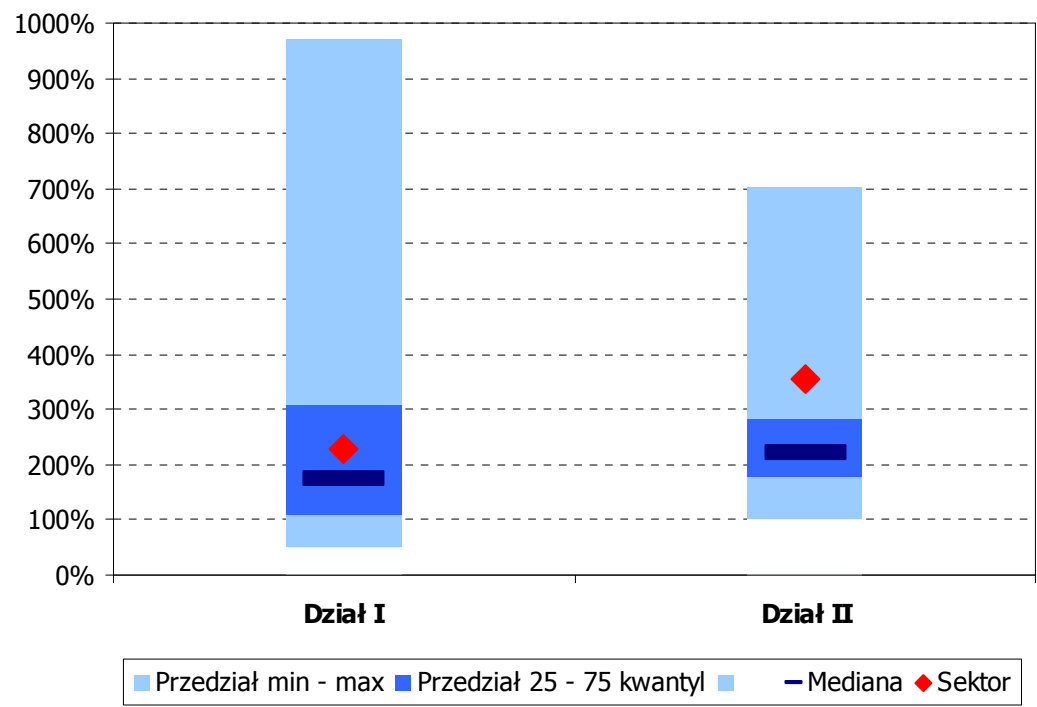

Środki własne

- Wzrost wartości środków własnych o 107% (110% dział I, 104% dział II)
- Przyczyny wzrostu wartości środków własnych:
 - Wzrost wartości aktywów (głównie akcje nienotowane)
 - Spadek wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
- Struktura środków własnych - 99% środków własnych należy do kategorii 1:
 - 41% kapitał wynikający ze zmiany zasad wyceny (głównie rezerw)
 - 21% zyski/straty z lat poprzednich i okresu bieżącego
 - 13% pozostałe kapitały (rezerwowe, aktualizacji wyceny)
 - 9% kapitał podstawowy
 - 7% kapitał zapasowy

Wymóg kapitałowy

*Stosunek wymogu kapitałowego wg metodyki QIS5
do obecnego wymogu kapitałowego*

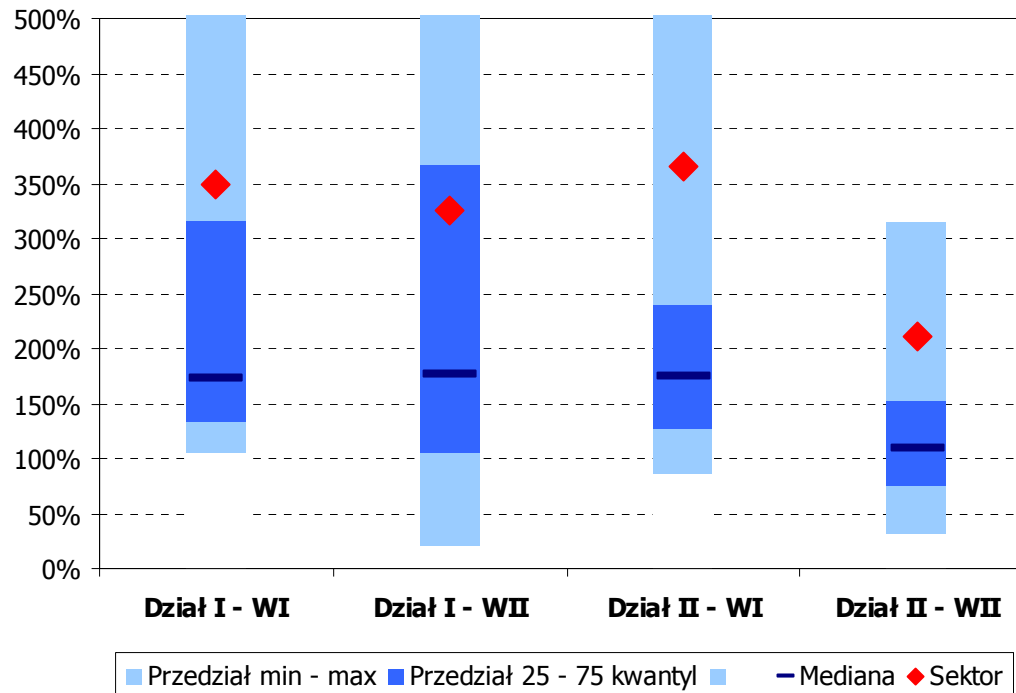

Wymóg kapitałowy

- Wzrost wymogu kapitałowego średnio o 188% (127% dział I, 253% dział II)
- Przyczyny wzrostu wymogu kapitałowego:
 - Uwzględnienie nowych kategorii ryzyka: rynkowego, kredytowego, operacyjnego,
 - Częściowe przeniesienie bufora bezpieczeństwa z rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do wymogu kapitałowego.
- Główne rodzaje ryzyka:
 - ryzyko katastroficzne, ryzyko składki i rezerw,
 - ryzyko cen akcji, ryzyko koncentracji aktywów, ryzyko stopy procentowej,
 - ryzyko śmiertelności, ryzyko rezygnacji z umów.
- Dla 6 zakładów wymóg MCR wyższy od wymogu SCR

Wyłacalność

*Współczynniki wyłacalności wg obecnych zasad (WI)
oraz wg metodyki QIS5 (WII)*

Wyłacalność

Główne powody braku pokrycia wymogu SCR to wysokie wymogi kapitałowe dla:

- **ryzyka składki i rezerw** (przede wszystkim OC i AC komunikacyjne dla zakładów ubezpieczeń/reasekuracji działu II specjalizujących się w tych ubezpieczeniach) – dział II,
- **ryzyka katastroficznego** – w przypadku scenariusza powodzi oraz scenariusza dla ubezpieczeń kredytu – dział II,
- **ryzyka koncentracji i ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta** w związku z wysokim udziałem w sumie bilansowej lokat terminowych i środków pieniężnych w bankach – dział I.

Wnioski jakościowe – postulaty (1)

- Weryfikacja **kalibracji scenariusza powodzi** dla Polski
- Weryfikacja scenariusza **katastrofy dla ubezpieczeń kredytu i gwarancji**
- Określenie struktury terminowej **stopy wolnej od ryzyka** dla waluty polskiej w oparciu o obligacje rządowe
- Przyjęcie **podejścia modułowego** do wyznaczania SCR dla modułu korekty z tytułu możliwości pokrywania strat z rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
- Wyłączenie ponoszonych **kosztów działalności ubezpieczeniowej określonych jako ustalony procent składki** z wartości składki
- Nieuwzględnianie wartości umowy przy przeprowadzaniu szoku masowych rezygnacji dla **grupowych umów bancassurance**

Wnioski jakościowe – postulaty (2)

- Określenie **kursu wymiany EUR do PLN** dla potrzeb przeliczenia bezwzględnego minimalnego wymogu kapitałowego
- Publikacja na jednej stronie internetowej **aktualnych ratingów** instytucji finansowych i instrumentów finansowych
- Doprecyzowanie **definicji składki przypisanej i składki zarobionej** wspólnej dla całego systemu Wyłatalność II
- Doprecyzowanie umiejscowienia i wykazywania wartości składki i wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla szkód z ubezpieczeń majątkowych, z których **świadczenia będą wypłacane w formie rent**
- Precyzyjne określenie, które produkty oferowane przez zakłady należy traktować jako **ubezpieczenia zdrowotne** i jak je klasyfikować

Przyszłość

- Spotkanie 21.03.2011 w przedstawieliem zakładów:
 - Wyniki badania QIS5 w Polsce
 - Omówienie najczęstszych błędów w badaniu
- Indywidualne spotkania z zakładami
- Dalsza współpraca z zakładami – szkolenia, wyjaśnienia, weryfikacja poprawności obliczeń

- Negocjacje aktu wykonawczego (poziom 2) do dyrektywy Wypłacalność II
- Przygotowywanie standardów technicznych (poziom 3) w projekcie Wypłacalność II
- Przygotowanie zakładów (bazy danych, systemy) i organu nadzoru (procedury, systemy) do wymagań reżimu Wypłacalność II